

Childhood cancer survival in Finland (1953–2010): a nationwide population-based studyLaura-Maria Madanat-Harjuoja^{1,2}, Arun Pokhrel¹, Sanna-Maria Kivivuori³, Ulla Saarinen-Pihkala³**Int J Cancer, julkaistu verkossa 13.3.2014.**

Syövän sairastaneiden lasten elossaoloaika Suomessa vuosina 1953–2010

Syöpään sairastuneiden lasten elossaolo-osuudet parantuivat huikeasti tultaessa 1950-luvulta vuosituhannen vaihteeseen. Tämän jälkeen kehitys on kuitenkin ollut marginaalista.

Elossaolo-osuuksien seuranta on tärkeätä erityisesti syöpähoitojen tehon arvioinnissa ja parantamiskohteiden tunnistamisessa. Suomessa ja muissa Pohjoismaissa syöpään sairastuneiden lasten elossaolo-osuudet ovat Euroopan parhaimpia. Suomi onkin otollinen maa tarkastella, miten lasten syöpähoitojen kehittyminen on vaikuttanut elinajan odotukseen. Koko maan kattava, väestöpohjainen syöpärekisteri on mahdollistanut lapsena syöpään sairastuneiden elossaolo-osuuksien tarkastelun lähes 60 vuoden ajalta.

Tässä tutkimuksessa selvitettiin lapsena syöpään sairastuneiden elossaoloaikaa Suomessa. Tutkimuksessa oli yhteensä 8 513 vuosina 1953–2010 alle 15-vuotiaalla diagnosoitua syöpätapausta. Elossaolo-osuuksia tarkasteltiin kuudelta eri aikakaudelta: vuosilta 1953–1960, 1961–1970, 1971–1980, 1981–1990, 1991–2000 ja 2001–2010.

Tulosten mukaan suurin muutos syöpään sairastuneiden lasten elossaolo-osuuksissa tapahtui vuosien 1961–1970 ja 1981–1990 aikana. Kohentumista oli nähtävissä myös vuosien 1981–1990 ja 1991–2000 aikana, mutta tämän jälkeen elossaolo-osuudet eivät enää merkittävästi parantuneet. Vuosina 2001–2010 syöpään sairastuneiden lasten elossaolo-osuus ylitti jo 80 %. Kolmen viime vuosikymmenen aikana erityisesti leukemian,

non-Hodgkin-lymfooman ja keskushermoston syöpien ennuste on parantunut. Vastaavasti munuaissyöpää, luusyöpää, neuroblastoomaa ja pehmytkudossarkoomia sairastavien elossaolo-osuudet pysyivät aiemman kaltaisina.

Kyseessä on ensimmäinen nykyaikaisen hoitokauden huomioiva syöpää sairastavien lasten eloonjäämistutkimus, jonka seuranta-aika ulottuu vuoteen 2010. Tulokset osoittavat, että nykyisillä hoidoilla on saavutettu maksimaalinen hyöty. Joihinkin syöpiin saatetaan tarvita uusia hoitoja kuten verisuonten uudismuodostumista estäviä lääkkeitä sekä erilaisia täsmälääkkeitä. Tulosten perusteella tutkimuspanosta tulisi kohdistaa erityisesti keskushermoston syöpien, lasten munuais-syövän, luusyövän, pehmytkudossarkooman ja neuroblastooman hoidon kehittämiseen. ■

¹Suomen Syöpärekisteri, Helsinki; ²Lastentautien yksikkö, Jorvin Sairaala, HUS; ³Lasten syöpä-, veritauti- ja kantasolusiirtoklinikka, Naisten- ja lastentautien tulosyksikkö, HUS